

بِسْمِ اللّٰهِ

اُستادانه

همانند یک اُستاد یاد بگیرید!

خلاصه کتاب دانش خانواده و جمعیت (جدید)

جمعی از نویسنده‌گان

فهرست مطالب

۷	فصل اول: پیش از ازدواج .....
۷	شناخت انسان:.....
۷	شناخت روابط انسان با جنس دیگر(زن و مرد):.....
۷	انواع ارتباط در حوزه رفتار های جنسی:.....
۱	- خوددارضایی:.....
۸	۲- هم جنس گرایی و ارتباط جنسی با هم جنس:.....
۸	۳- روابط با جنس دیگر خارج از چهارچوب ازدواج:.....
۸	۳- ۱. روابط جنسی خارج از چهارچوب ازدواج و بدون زندگی مشترک:.....
۸	۳- ۲. روابط جنسی خارج از چهارچوب ازدواج همراه با زندگی مشترک:.....
۹	۴- روابط با جنس دیگر در چهارچوب ازدواج:.....
۹	ضرورت پیروی از هدایت الهی:.....
۹	۵- رفتار جنسی مطلوب از دیدگاه اسلام:.....
۱۰	۵- ۱. توصیه به ازدواج، تسریع و تسهیل آن:.....
۱۰	۵- ۲. خویشتن داری جنسی تا استانه ازدواج:.....

۵-۳ تاکید بر رعایت حیا در روابط با جنس دیگر:	۱۰
۴-۴. سفارش به تقوای چشم و گوش و زبان و لمس:	۱۰
۵-۵. رعایت حجاب از سوی زنان:	۱۰
۶-مهارت های لازم برای مدیریت غریزه و تقویت خویشنده داری جنسی:	۱۰
۷-۱. راهکارهای اندیشه ای:	۱۱
۷-۲. راهکارهای رفتاری سلیمانی:	۱۱
۷-۳. ایجابی:	۱۱
۷-۴. ازدواج موقت:	۱۲
۸-۱. مدیریت روابط عاطفی دختران و پسران:	۱۲
۸-۲. مهارت های رفتاری برای مدیریت روابط عاطفی با جنس دیگر:	۱۲
۸-۳. اصول کلی:	۱۲
۸-۴. مدیریت رابطه به سوی ازدواج:	۱۳
۸-۵. مدیریت شکست عاطفی:	۱۳
فصل دوم: تشکیل خانواده	۱۴
۹-۱. ازدواج و کارکردهای آن:	۱۴
۹-۲. کارکردهای ازدواج:	۱۴
۹-۳. تکامل شخصیت:	۱۴
۹-۴. ایجاد ارامش روانی:	۱۴
۹-۵. پاسخ صحیح به نیازهای جنسی:	۱۴
۹-۶. کامل شدن ایمان:	۱۴
۹-۷. کسب استقلال:	۱۵
۹-۸. تجربه مدیریت:	۱۵
۹-۹. بهره مندی از حمایت های گسترده:	۱۵
۹-۱۰. کسب اعتبار اجتماعی:	۱۵
۹-۱۱. ارضای میل به جاودانگی:	۱۵
۹-۱۲. رونق اقتصاد:	۱۵
۹-۱۳. کارکردهای اجتماعی ازدواج:	۱۶
۹-۱۴. انتقال ارزشها از نسلی به نسل دیگر:	۱۶
۹-۱۵. پرورش مهارت های اجتماعی کودکان:	۱۶
۹-۱۶. زمان مناسب ازدواج:	۱۶
۹-۱۷. تسهیل ازدواج در رویارویی با موانع مختلف:	۱۷
۹-۱۸. اشتغال به تحصیل:	۱۷

۱۷	مسائل اقتصادی:
۱۸	خدمت سربازی:
۱۸	باور های اشتباه:
۱۹	نیافتن فرد مناسب:
۱۹	موانع خانوادگی:
۱۹	مخالفت والدین:
۱۹	طلاق پدر و مادر:
۱۹	سوء سابقه والدین:
۱۹	سابقه طلاق یا فوت همسر:
۱۹	انتخاب همسر شایسته:
۲۰	ضرورت شناخت خود:
۲۰	معیارهای همسر گزینی:
۲۰	همتایی و همانندی:
۲۱	خوش اخلاقی:
۲۱	سلامت:
۲۱	سن ازدواج:
۲۱	رضایت از معیار های ظاهری:
۲۲	شیوه اشنایی با فرد مناسب برای ازدواج:
۲۲	اشنایی بدون واسطه:
۲۲	اشنایی با واسطه:
۲۲	مراسم خواستگاری:
۲۲	روش شناخت:
۲۳	عقد ازدواج:
۲۴	فصل سوم: تحریم خانواده
۲۴	عوامل تحریم خانواده و مهارت های رفتاری آن
۲۴	عوامل اعتقادی:
۲۴	اعتقاد به تقسیم پیوند زناشویی:
۲۴	دین داری:
۲۵	ثبت اندیشه:
۲۵	مهارت های رفتاری همسران:
۲۵	عوامل رفتاری:
۲۶	چگونگی رفتار با همسر:
۲۶	اظهار محبت به همسر:

۲۶	مهارت های رفتاری همسران:
۲۶	خوش گفتاری:
۲۷	مهارت های رفتاری همسران:
۲۷	شیوه سخن گفتن با همسر:
۲۷	شیوه تعامل با سخن همسر:
۲۷	رعایت زمینه های لازم برای گفتار موثر:
۲۸	ارضای صحیح نیاز جنسی:
۲۸	توجه به تفاوت جنسی زن و مرد:
۲۸	خویشتن داری جنسی از غیر همسر:
۲۸	نکاتی درباره روابط جنسی زن و شوهر:
۲۸	۴ مدیریت اقتصادی خانواده:
۲۹	۱_۴ کسب درآمد:
۲۹	ب) اشتغال زنان:
۲۹	۲_ مهارت های رفتاری زنان شاغل:
۲۹	۲_۴ مدیریت مصرف:
۳۰	۵_ توجه به تفاوت ها در رفتار با همسر
۳۰	۱_۵ تفاوت های جنسیتی:
۳۰	الف) تفاوت های جسمانی و روانی:
۳۰	نظر مقام معظم رهبری درباره زن:
۳۰	ب) تفاوت در نقش ها:
۳۱	۲_۵ تفاوت های فردی:
۳۱	۶_۲ احترام به همسر و خانواده او:
۳۱	مهارت های رفتاری همسران:
۳۱	۲_۶_۲ احترام به خانواده همسر:
۳۱	مهارت های رفتاری همسران:
۳۲	۲_۷ سازگاری با همسر:
۳۲	فصل چهارم: اهمیت فرزند آوری
۳۲	۱_ اهمیت فرزند آوری:
۳۲	اهمیت و جایگاه فرزندآوری در اسلام:
۳۲	۲_ تشویق به فرزندآوری در اسلام:
۳۲	۳_ آثار و فواید فرزندآوری:
۳۲	۳_۱ آثار و فواید روحی و روانی:
۳۴	دو: نشاط و سلامت روانی والدین:

۳۴	سه. امید به آینده:
۳۴	چهار. تداوم زندگی:
۳۴	پنج. رشد شخصیت:
۳۴	۲_ آثار و فواید جسمانی:
۳۵	۳_ آثار و فواید خانوادگی:
۳۵	۴_ آثار و فواید معنوی:
۳۵	موانع فرزندآوری:
۳۵	راه کارهای رفع موانع فرهنگی و اجتماعی فرزندآوری:
۳۶	۲_ موافع طبیعی:
۳۶	۱_ ناباروری:
۳۶	یک. علل ناباروری:
۳۶	دو. عوامل موثر بر ناباروری:
۳۶	۲_ سقط جنین:
۳۷	۱_ سقط جنین در فقه و قانون:
۳۷	۲_ عوارض سقط جنین:
۳۷	تک فرزندی و پیامدهای آن:
۳۷	۱_ پیامد برای والدین:
۳۸	۲_ پیامد برای فرزند:
۳۸	حمایت اقتصادی از فرزندآوری:
۳۹	فصل پنجم: جمعیت.....
۳۹	تعريف جمعیت و جمعیت شناسی:
۳۹	۱_ دیدگاه کاهش جمعیت:
۳۹	۲_ دیدگاه افزایش جمعیت:
۳۹	روندهای تحولات جمعیتی جهان:
۴۰	۱_ پیش از گذار:
۴۰	۲_ گذار جمعیتی اول:
۴۰	۳_ گذار جمعیتی دوم:
۴۰	تحولات جمعیتی ایران:
۴۱	۱_ عوامل موثر بر تحولات جمعیتی ایران:
۴۱	۱_ عوامل مستقیم:
۴۱	ساختار و ترکیب جمعیتی:
۴۱	۱_ عوامل غیرمستقیم:
۴۲	افزایش شهرنشینی:

استادانه - همانند یک استاد یاد بگیرید!

۴۲	تغییرات فرهنگی و سبک زندگی:
۴۲	مشکلات اقتصادی و بی ثباتی:
۴۲	سیاست های دولتی:
۴۲	۲_ وضعیت جمعیتی ایران در آینده و پیامدهای پیش رو:
۴۲	۱_ پیامدهای اقتصادی:
۴۳	۲_ پیامدهای فرهنگی_ اجتماعی:
۴۳	۳_ پیامدهای سیاسی_ امنیتی:
۴۳	۴_ پیامدهای خانوادگی:
۴۳	۳_ راهکارهای بروز رفت از بحران جمعیت:
۴۴	۴_ شباهات جمعیتی یا چالش های مطرح در جمعیت:

فصل اول: پیش از ازدواج

شناخت انسان:

الزامات زندگی شایسته: ۱- برنامه ریزی

الزامات برنامه ریزی: شناخت خویشن

مفهوم نفخه روح الهی: دمیدن روح الهی در انسان

شرافت بعد روحی انسان: خداوند از آن به روح من یاد کرده است

ابعاد انسان: ۱- بعد مادی ۲- بعد معنوی

نتیجه بعد فرامادی: کرامت ذاتی انسان

بدترین جنبندگان نزد خدا: کسانی که حقیقت را نمی‌گویند و نمی‌شنوند

شناخت روابط انسان با جنس دیگر (زن و مرد):

ابزار تداوم حیات انسان و رشد و تعالی او: ۱- قرار دادن استعدادها و امکانات در اختیار او ۲- بهره‌گیری انسان از استعداد و امکانات در مسیر رشد و کمال

عامل اشکار شدن تفاوت بین دختران و پسران: ۱- بلوغ ۲- ظهر علائم ثانویه جنسی

زمان ظهر تحول عاطفی و روانی فرد: پس از بلوغ و همزمان با تغییر جسمانی

عوامل و محرك ها: ۱- محرك های زیستی عصبی (نوع تعذیه) ۲- محرك های محیطی ارتباطی (حوالی پنج گانه) ۳- محرك های ذهنی (دیداری و شنیداری)

انواع ارتباط در حوزه رفتار های جنسی:

مهم ترین تاثیر رسانه های تصویری بر حوزه رفتار جنسی: عادی سازی روابط جنسی خارج از چارچوب ازدواج

۱- خوددارضایی:

تعريف خوددارایی: نوعی لذت جویی و کام جویی بدلت و شامل هر رفتاری است که فرد برای رسیدن به اوج لذت جنسی با خود انجام می‌دهد

نکته: خوددارضایی نوعی انحراف جنسی است

اثار مخرب خوددارضایی: ۱- صرف انرژی ذهنی و فکری در مسیر مخرب و غیر مفید ۲- ایجاد ضعف در برخی

فعالیت های مغزی ۳- بروز اختلال های جنسی ۴- کم شدن قدرت باروری ۵- ضعف دستگاه عصبی و

کنترل اعصاب ۶- ایجاد اختلال برای خواب ۷- به تاخیر انداختن ازدواج ۸- افزایش عطش جنسی

۲- هم جنس گرایی و ارتباط جنسی با هم جنس:

انواع هم جنس گرایان: ۱- به رغم هویت جنسی سالم به ارتباط جنسی با هم جنس می پردازند ۲- افراد دچار اختلال هویت جنسی

دلایل اختلال هویت جنسی: ۱- فیزیولوژیک ۲- روانی

مهم ترین هدف لذت جنسی: تولید نسل و بقای جنسی

۳- روابط با جنس دیگر خارج از چهارچوب ازدواج:

انواع روابط جنسی خارج از چهارچوب: ۱- روابط جنسی خارج از چهارچوب بدون زندگی مشترک ۲- روابط جنسی خارج از چهارچوب همراه با زندگی مشترک

تعریف این نوع رابطه: به ارتباط جنسی شخصی با دیگری (غیر همجنس) بدون پیمان همسری

حکمت تعیین مجازات برای زنا: ۱- پاکسازی مجرم از آسودگی گناه ۲- پیشگیری از فرآگیر شدن جرم در جامعه

عوامل موثر در گسترش ارتباط با جنس دیگر خارج از چهارچوب ازدواج: ۱- پایبند نبودن به ارزش های دینی ۲- افزایش فناوری های ارتباطی ۳- ارتباط گسترده میان فرهنگی ۴- فشار همسالان ۵- هیجان خواهی ۶- تنوع طلبی ۷- لذت طلبی بدون عاقبل اندیشه ۸- نداشتن اعتماد به نفس و ناتوانی در مهارت نه گفتن ۹- انگیزه مالی برای برخی دختران

۳- روابط جنسی خارج از چهارچوب ازدواج و بدون زندگی مشترک:

انواع مختلف روابط با جنس دیگر: ۱- محدود به روابط عاطفی و همراه با خویشتن داری جنسی ۲- دوستی اجتماعی بدون مطرح عشق ۳- ارتباطی که به رابطه جنسی می انجامد

دلایل دوستی با جنس مخالف خارج از چهارچوب ازدواج: ۱- تنوع بیشتر ۲- تعهد کمتر ۳- ارادی بیشتر پیامدهای رابطه جنسی در جوامع لیبرال: ۱- اسیب های روانی ۲- کاهش ازدواج و محرومیت از منافع انسان ۳- سردی روابط همسران ۴- تنزل جایگاه زنان ۵- گسترش سوء استفاده جنسی ۶- دعده دائمی برای برآوردن نیاز جنسی ۷- گسترش سقط جنین و تولد فرزندان محروم از حمایت پدر ۸- گسترش بیماری های جنسی ۹- توجه افزاطی به مسائل جنسی ۱۰- بی توجهی به بسیاری از نیاز های انسان ۱۱- بروز اسیب های معنوی

۳- روابط جنسی خارج از چهارچوب ازدواج همراه با زندگی مشترک:

رابطه با ارتباط عاطفی و جنسی با فردی که در اینده هدف ازدواج دارند

نام های این نوع رابطه: ۱-هم خانگی ۲-هم باشی ۳-هم بالینی ۴-ازدواج سفید
مهم ترین ویژگی ازدواج: قانونمند بودن تمام مراحل ان
تفاود ازدواج سفید با ازدواج معمولی که مراحل ازدواج قانونی است اما در ازدواج سفید هیچ مرحله قانونی ندارد

دلایل عدم رضایت افراد از ازدواج سفید: ۱-اینده نامشخص زندگی ۲-محرومیت از حمایت خانواده و جامعه ۳-محرومیت از لذت فرزند اوری ۴-احساس حقارت در مقایسه با دوستان متاهل ۵-افزایش احتمال خیانت جنسی ۶-ناپایداری این زندگی و اسباب های جدایی ۷-مشکلات قانونی مربوط به فرزندان یا امور پس از جدایی ۸-از دست دادن فرصت های مهم زندگی سالم

۴-روابط با جنس دیگر در چهار چوب ازدواج:

ازدواج: الگوی مناسب رابطه سالم

الگوی روابط سالم: ازدواج های به دور از تنفس ها و تعارضات مستمر و به شیوه سنتی تاثیر ازدواج والدین در فرزندان: ۱- برخورداری از سلامت جسمی و روانی بالا ۳- رسیدن به سطوح تحصیلی بالاتر ۴- بهره مندی از مزایای اقتصادی ۵- دوری از جرم و بزه ۶- احتمال داشتن ازدواج موفق در اینده

مزایای رابطه جنسی در سنین مناسب و هنگام ازدواج: ۱- بالاترین سطح سلامت اجتماعی ۲- بالاترین سطح مالی ۳- بالاترین سطح سلامت روانی و جسمی

ضرورت پیروی از هدایت الهی:

هدف از زندگی در فرهنگ های مبتنی بر جهان بینی مادی: به دست اوردن رضایت شخصی (علت: محدود بودن حیات به زندگی موقت دنیوی)

نکته: خداوند منبع بی پایان مهر و محبت است

۵- رفتار جنسی مطلوب از دیدگاه اسلام:

نکته: بعد فرامادی انسان پس از مرگ جاودانه خواهد ماند بنابراین شناخت مسیر دست یابی به خوشبختی ماندگار است

رابطه جنسی مطلوب اسلام: فقط در چهار چوب ازدواج و خویشتن داری و مدیریت غریزه جنسی در استانه ازدواج

۵-۱. توصیه به ازدواج، تسریع و تسهیل آن:

احسن مخلوق: بهترین افریده خداوند

- ارزشمندی ازدواج دید روایات: ۱- محبوب ترین و با ارزش ترین عمل نزد خدا   ۲- برکات ازدواج
خانواده محلی برای برطرف کردن بزرگترین مشکلات

۵-۲. خویشن داری جنسی تا استانه ازدواج:

بعد فرامادی انسان دارای اختیار و اراده وسیع است

- وظیفه انسان در رابطه جنسی تا استانه ازدواج: ۱- حفظ کرامت ذاتی خویش   ۲- مدیریت غرایز خویش با هدف رسیدن به سعادت دنیوی و خوشبختی جاودانه   ۳- عفت پیشه کردن

۵-۳. تاکید بر رعایت حیا در روابط با جنس دیگر:

تعريف حیا: سد محکم برای انسان در مقابله وسوسه های شیطانی و درک حضور ناظر محترم و عامل بازدارنده از رفتار های غیر اخلاقی

مفهوم حیایی از خدا ناظر دانستن خداوند بر اعمال خویش هنگام کار ناپسند

۵-۴. سفارش به تقوای چشم و گوش و زبان و لمس:

شروع کننده بسیاری از خطاهای جنسی: چشم، گوش، زبان، لمس

راه تقویت گوش: پرهیز از گوش دادن به موسیقی هایی که سبب تقویت تخیلات جنسی می شود

۵-۵. رعایت حجاب از سوی زنان:

نکته: مردان در برابر نسخ مخالف از خویشتن داری کمتری برخوردارند

نکته: زن باید خود را بپوشاند که مرد را به دستیابی محرومانه به او تشویق کند

- هدف از رعایت حجاب توسط زن: ۱- حفظ ارزشمندی زن   ۲- در امان داشتن از سوءاستفاده مقتدرانه مرد

حجاب: پیام بازدارنده به مردان بیمار دل تا دربرخورد با زنان جانب احتیاط را رعایت نمایند

۶- مهارت های لازم برای مدیریت غریزه و تقویت خویشتن داری جنسی:

معنی خویشتن داری: مدیریت نیاز تا ارضای ان به تعویق افتاد و در موقعیت مناسب به شیوه ای درست ارضا شود

راه تقویت خویشتن داری: ۱- راهکار های اندیشه ای   ۲- راهکار های رفتاری

